

Ar **ANDREJU ĒRGLI** sarunājas **AGNESE MEIERE**

Steidzīga valoda un ātras domas, nepabeikti teikumi lēkā šurpu turpu. Arī viņa dzīve ir kā viens liels skrējiens. Maratons, kas tiek skriets sprinta ritmā. Laiska brīvdiena mājās nav viņa stilā. Arī pēc mūsu tikšanās astoņos vakarā profesoru **ANDREJU ĒRGLI** gaida vēl citas.

Kopā ar mammu Asju. Lielupē pie kuģa *Tropiks*. Aptuveni 1967. gadā.

AGNESE: Nupat pārdošanā laists jūsu izgudrojums – kardiokošolāde. Tas ir pārdošanas triks vai mazās šokolādītes tomēr palīdz veselībai?

ANDREJS: Jau aptuveni četrus gadus strādāju pie tā dēvētā inovāciju jeb BIRTI projekta, domājot, kādā veidā Latvija varētu radīt produktus ar pievienoto vērtību. Ja zinātnieki saprastu, ko vajag ražotājiem, un ražotāji zinātu, ko zinātnieki var piedāvāt, mēs radītu ko unikālu, tikai mums raksturīgu.

Pirms dažiem gadiem Latvijas Kardioloģijas institūts sadarbibā ar *Silvanolu* pētīja dabas vielas – flavonoīdus, resveratrolu, kvercetinū, likopēnu un citas –, par kurām uzskata, ka, uzņemot tās noteiktās devās, palīdzam savai veselībai. Ieguvām interesantus rezultātus un sapratām, ka jādarbojas tālāk. Tā visas šīs vielas tika ieliktas veselīgajā melnajā šokolādē, un tagad šī kardiokošolāde jau nopērkama aptiekā.

Taču man kā kardiologam jāsaka: nekas neaizvieto veselīgu dzīvesveidu – pareizu ēšanu, sportu. Un, ja esat slims, nekas neaizvieto ārstēšanu un zāles. Bet, ja dzīvojat pareizi, tad šie uztura bagātinātāji ar dabas vielām palīdzēs saglabāt dzīves kvalitāti, mundrumu.

«Tikai izskatos tāds mīlīgs»

Mūsu saruna notiek Stradiņa slimnīcā, kas nosaukta jūsu vectēva vārdā (Pauls Stradiņš, Stradiņa slimnīcas dibinātājs, ir profesora Ērgļa vecais-tēvs – red.). Jūs te esat piedzimis un uzaudzis.

Nākot uz darbu, reti par to iedomājos. Mana mamma reiz teica: nav ko gari filozofēt, labāk izmazgā grīdu! Bet kādreiz jau uzņāk sentiments. Šodien pat: izgāju fotografēties, paskatījos apkārt – un kļuva tā jocīgi. Tik daudz kas te redzēts, un ļoti ceru, ka vēl tiks gan redzēts, gan realizēts. Varbūt arī sagaidīsim, ka uzceļ jauno slimnīcu.

Man prieks, ka mainījusies slimnīcas filozofija. Kādreiz slimnīca pildīja glābēja funkciju, bet tagad cilvēki uz šejieni nereti nāk kā uz skaistuma kliniku. Lai kā apsmej Šleseru, skaistums tiešām nāk *no iekšām*. Plastikas ķirurgi veic ārējā skaistuma procedūras, bet mēs, kardiologi, skaistumu radām organisma iekšpusē, asinsvados.

Jā, slimnīca laikam ir mana vieta, kurā labi jūtos. Paldies Dievam, joprojām te nāku ar prieku.

Vai slavenā vectētiņa vārds uzlika jums pienākumu kļūt par mediķi?

Noteikti ne, mani neviens nespieda kļūt par mediķi. Pirmkārt, nebiju nekāds paraugbērns, lielā mērā izaugu uz ielas. Otrkārt, man bija citas idejas, par ko vēlos nākotnē kļūt. Piemēram, mācījos sagatavošanas kursos Mākslas akadēmijā, jo bija doma kļūt par arhitektu. Neteikšu, ka zīmēju ļoti labi, – mana mamma zīmē daudz labāk, nemaz jau nerunājot par viņas māsu Irēnu, kas bija gleznotāja –, taču arī pārāk slikti to nedarīju. Runājot par mammas māsu, mums bija vienošanās: es viņai palīdzēju jaukt krāsas, viņa man iemācīja adīt. Mācēju gan adīt tikai labiski. (*Smejas.*)

Mans otrs lielais sapnis bija studēt Maskavā Kinematogrāfijas institūtā par režisoru. Joprojām ceru, ka reiz man tomēr atļaus uztaisīt vienu izrādi,

remonts, un es brīvi varēju tikt pie vilka. Nogrābstijos viņam gar purnu un dabūju caurumu pirkstā. Bet kodums jau nebija vienkāršs, labi, ka palīdzēja dakteris Artūrs Rocēns, fantastisks ķirurgs, pie kura vēlāk tiku voluntēt. Viņš sacīja, ka pirksta dēļ ķirurgs nebūšu, tā nu sanāca, ka nokļuvu invazīvajā kardioloģijā. Uldis mani iedvesmoja.

Ar iedvesmu vien nepietiek, lai kardioloģijā mestos tik dziļi kā jūs, – esat vadošais speciālists Latvijā, un arī daudzās citās valstīs zina profesora Ērgļa vārdu. Jums raksturīgi mesties lietās ar sirdi un dvēseli?

Domāju, ka tā tas arī ir. Tieši tāpēc man senāk bija arī problēmas ar alkoholu. Īpaši jaunībā tā bija bohēma, kuru varēju baudīt visvisādās pakāpēs, arī litros, un es parasti izvēlos vispārākās pakāpes. (*Smejas.*) Es pat isti nezinu, no kurienes manī šī īpašība. Bet, ja kaut ko daru, man patik to darīt labi. Apzinos, ka visu nav iespējams darīt izcili, bet tad es vienkārši cenšos darīt labi. Jaunībā jau to nesaprot, bet ar gadiem gribas, lai viss, ko dari, ir kaut kādā līmenī. Vai arī tad nedari vispār. Es nevaru ciest, ja kāds pret to neattiecas tāpat kā es. Jo sevišķi tas, protams, skar darbu. Arī tenisā, ko spēlēju

Mani absolūti neinteresē uzvarēt, bet es drausmīgi nevaru ciest zaudēt.

Raimonds Pauls jau apsolīja uzrakstīt tai mūziku, savukārt Edmunds Freibergs palīdzēt ar režiju. Pat Ojārs Rubenis kļuva tāds domīgs, uzzinot par šo ideju.

To, ka kļuva par kardiologu, lielā mērā noteica tas, ka manas māsiņas vīrs bija kardiologs Uldis Kalniņš, ar kuru mums bija ļoti siltas attiecības. Viņa iespaidā tad arī stājos Medicīnas institūtā. Uldis bija savpatis, kas zināja, ko grib, un pārdzīvoja, ja citi viņu nesaprata. Savā ziņā viņš ir Latvijas kardioloģijas tēvs. Diemžēl Uldis agri aizgāja no šīs pasaules – piecdesmit gadu vecumā. Viņš nomira ar infarktu tenisa laukumā. Tā jau runā, ka ārsti mirstot ar to, ko ārstē. Atceros, profesors Ilmārs Lazovskis, mani satīcis, vienmēr prasīja: jūs vēl esat dzīvs? (*Smejas.*)

Ulda uzskats bija – ja jūs pareizi ēdat un sportojat, ar jums nekas sliktas nevar notikt. Bet tā diemžēl nav, veselība regulāri jāpārbauda, arī holesterīna līmenis. Labi, ka mūsu pašu daktere

Iveta Mintāle mūs ļoti uzpasē, arī es pats nesen pie viņas veicu veloergometriju. Mūsu laikos piecdesmit gadu vecumā infarkta dēļ nedrīkst mirt.

Pieminejāt, ka jums ir sapnis iestudēt izrādi. Par ko tā būtu?

Vienmēr esmu gribējis iestudēt *Mazo princi*, taču galveno varoni vajadzētu spēlēt vecākam cilvēkam. Doma būtu tāda, ka viņš skatās nevis nākotnē, bet pagātnē. Man ir idejas, kā to varētu apspēlēt. Vai dieniņās, man jau sen viss ir izdomāts un apdomāts!

Varētu šķīst, ka ārsts un režisors – tās ir divas pretējas, nesavienojamas profesijas, bet tā nav. Ārstiem ikdienā jābūt režisoriem – gan saprotot, pēc kāda scenārija risināt pacienta veselības problēmas, gan izdomājot, kā runāt ar pacientiem un viņu tuviniekiem.

Parasti jau viriesi grib būt ķirurgi...

Var jau būt, bet es nevarēju kļūt par ķirurgu, jo bērnībā man pirkstā iekoda vilks. Zooloģiskajā dārzā notika

vairākas reizes nedēļā. Mums pat treniņspēles ir uz dzīvību un nāvi. No sportistiem vienmēr sanākuši ļabi ārsti – jo labāki rezultāti bijuši jauniešu sportā, jo labāki ārsti. Tāpēc, ka viņi visi ir orientēti uz rezultātu. Es vienmēr saku: mani absolūti neinteresē uzvarēt, bet es drausmīgi nevaru ciest zaudēt. Uzvara man nav vajadzīga, lai gandarījumu sistu plaukstas. Es gaidu uzvaru kā kaut ko pašu par sevi saprotamu.

Visbiežāk varianti ir tikai divi – vai nu uzvarēt, vai zaudēt. Taču ne jau vienmēr var uzvarēt!

Jāizprot, kāpēc esi zaudējis un ko vari izdarīt labāk. Nepieciešama analīze. Jaunajiem vienmēr saku: neviens nepiecdzīmt par meistaru, taču tikai no jums atkarīgs, vai paliksiet amatiera līmenī vai par šo meistaru kļūsiat. Viens ir talantīgāks, cits mazāk talantīgs, visu nosaka darbs un savu kļūdu analīze. Sevišķi, ja gribat darbu veikt maksimāli labi, var kaut kas neizdoties.

Muzeja Ninai Stradiņai piešķir profesora Paula Stradiņa balvu, šez no kreisās: profesora Erģļa *babuška* Dr. Nina Fjodorovna Stradiņa, māsiņa Maija Sosāre, mamma Dr. Asja Eglīte. Stāv no kreisās: akademiķis Jānis Stradiņš, māsiņa Līda Sosāre, brālēni Pēteris Stradiņš un Pauls Stradiņš, Andrejs Erģlis, 1986. gads.

Līdzās basketbolam, tēsam, slēpošanai un nedēļām kā iecienīta veselīga dzīvesstila nodarbe ir arī hokejs.

Lai uzvarētu, svarīgi arī laba komanda. Turklāt nevis vienkārši zvaigžņu komanda – bieži esam redzējuši sporta spēles, ka komandā ir superzvaigznes, bet nav rezultāta. Vajag cilvēkus, kam ir tādi talanti, kādu nav zvaigzņēm. Mēs redzam, kas spēlē samet pēdējos punktus vai iesit pēdējās bumbas vērtos, – tā ir komandas lieta. Ja zvaigzņēm blakus nav laba trenera, labas komandas, ģimenes, reizēm vienam nemaz tik spoži neveicas.

Jūs esat iemācījies zaudēt?

Jā, esmu. Bet nekad neesmu zaudējumu pārdzīvojis neprātīgi, vērtoties pa zemi vai histēriski kļiedot, ja esmu zaudējis sportā vai – daudz briesmīgāk – nav bijusi veiksmīga kāda operācija. Loģiski, ka medicīnā likme ir daudz lielāka. Un arī tad jāsaprot, ka ir situācijas un ir SITUĀCIJAS. Ja atved pacientu ārkārtīgi smagā stāvoklī un jau uzreiz skaidrs, ka tā ir ciņa uz dzīvību un nāvi, tā ir viena situācija. Bet, ja pie jums pacients atnāk kājām, skaidri runājošs, domājošs un jūs veicat manipulācijas, kur teorētiski nekam sliktam nebūtu jānotiek, taču notiek, – tā jau ir SITUĀCIJA. Pēc tam jūtos ļoti, ļoti slikti. Ir reizes, kad no jums, ārstiem, viss nav atkarīgs.

Reiz teicāt: jo ilgāk strādājat, jo vairāk ticat, ka ir Dievs.

Par šo jautājumu strīdējos ar savu brālēnu Paulu, kas ir fiziķis un dzīvo Amerikā. Viņš sacīja: jūs nevarat visu norakstīt uz Dievu. Un man tam jāpiekrit. Dievs... Es katru dienu nedefinēju Viņa esamību, katru dienu par Viņu nedomāju, bet tad, kad par to prātoju... Es nedomāju, ka Dievs ir onkulītis. Tāpat mēs daudz runājam par vīriešu un sievietes līdztiesību. Varbūt Dievs ir sieviete, nevis vīrietis? Bet varbūt tikai reliģija, lai neapvainotu sievietes, izdomājusi Trīsvienībai pievienot Jaunavu Mariju? Tāpat visas teorijas ir tikai mūsu prāta konstrukcijas, jo Dievs ir absolūts un tāpēc cilvēka prātam neapvertams.

Cilvēkam vajadzīgi rituāli. Viņam jātic, jāilgojas, bet arī jāsaprot, ka ne vienmēr lietas notiek tā, kā gribas. Ticība to palīdz saprast, liek domāt par providenci, Dievu, superkompjūteru vai

timekli... Un to, ka ir iracionālas lietas, kuras notiek, bet jūs nevarat izskaidrot.

Redziet, izaugsme nav iespējama bez upura. Es, piemēram, saplēsu celi, mēģinot pastiprināt treniņties pasaules čempionātam, kā es smejos, veco lauzu grupā. Mēs redzam – noticis kas slikti, bet dažkārt nesaprotam, kādēļ. Un tad izrādās kā tai stāstā: «Dievs, kāpēc tu mani biji pametis?» – «Bet kāpēc tu tā domā, mans bērns?» – «Jo gar jūru stiepās tikai vienas pēdas.» – «Jā, bet tās bija manējās – es nesu tevi uz rokām...»

Dievu asociē ar tēvu, tādu stipru un drošu aizmuguri. Jūsu aizmugure – tēva – jau labu laiku nav šaisaulē.

Tēvs mira agri – viņam bija tikai trīsdesmit astoņi gadi, kad tas notika. Parasti runā par manu ģimēni no mātes puses, par Stradiņiem, bet brālēns Pēteris Stradiņš manā dzimšanas dienā nolasīja gandrīz vai referātu par manu dzimtu no tēva puses. Mans tēva tēvs nāca no Preiļu puses un bija skolu inspektors, kas apprecēja manu vecmāmiņu – meitu no bagāto zemnieku Leiškalnu dzimtas. Izrādās, viņa brālēns bija slavenais zinātnieks, polārpētnieks, matemātiķis, ģeogrāfs, ģeofiziķis un astronoms Oto Šmits, kurš vadīja arktiskās ekspedīcijas ar kuģiem *Sedov*, *Sibirjakov* un *Čeluskim*. Vēlāk viņš kļuva par Zinātņu akadēmijas viceprezidentu.

Mans tēvs ar ļoti labām sekmēm un zelta medaļu beidza skolu. Mani vecāki diezgan agri apprecējās, un mana *babuška* – Stradiņa kundze – par to nebija īpaši priecīga, viņai šķita, ka tas noticis par agri. Lai uzturētu ģimēni, tēvs darīja visādus darbus. Bet viņa pamatdarbs bija viens – viņš bija ķimiklis, strādāja Olainē. Viņš bija arī viens no fenibuta (*trankvilizators, samazina uztraukumu, sasprindzinājumu, bailes, uzlabo miegu* – red.) radītājiem. Diemžēl bija arī periodi, kad tēvs aizrāvas ar alkoholu. Bet vispār man šķiet, ka viņš savam laikam bija nederīgs. Man tēvs asociējas ar Stīvu Džobsu – viņam bija tikpat daudz ideju un gribēšanas, ieskaitot tulpiju audzēšanu, kurā man vajadzēja piedalīties.

Tēva milde bija mana māsa, pret mani viņš bija stingrāks, tomēr mūsu attiecības bija labas. Tēvs spēlēja šahu, viņš bija labs šahists un iemācīja arī mani. Abi kopā ķīmerējāmies pa mašīnu – Stradiņa kundzes veco pabudu –, gājām pārgājienos... Viņš bija ļoti erudīts, daudz lasīja. Mēs arī bieži sarunājāmies. Skaidrs, ka jaunībā daudz lasīja lietas laizām gar ausim. Tāpēc brīnos, ka vairākas viņa pamācības, padomus atceros joprojām. Piemēram, vienalga, cik ideāla būtu ģimene, ja tev nav darba, kas patiesi interesē, būsi laimīgs tikai par piecdesmit vai pat vēl mazāk procentiem. Ikvienam cilvēkam dzīvē vajadzīgs gandarījums, ko var sniegt patiesa aizraušanās ar darbu. Domāju, tas attiecas arī uz sievietēm, tāpēc vienmēr viņas aizstāvu. Klausos uzskatos, ka sievietē radīta vien kā māte un pavarda sargātāja. Viņa vergo, bet vecis guļ, izgāzies divānā. Tādām gribas sadot pa kuņģi – nu, ko tu muldī! Paskatieties taču, cik ļoti sievietes ietekmējas pasaules politiku, mainījušas pasaulē!

Kad zaudējat tēvu, jums bija tikai septiņpadsmit gadu.

Nav viegli zaudēt tēvu, bet man laimējās, ka blakus bija jau pieminētais Uldis Kalniņš. Jāteic gan arī, ka tolaik septiņpadsmitgadnieki bija daudz nobriedušāki, nekā tas ir tagad. Tobird jau strādāju un man bija arī draudzene Māra, kas nu jau daudzus gadus ir mana sieva.

Brīdī, kad jāzaudē tuvs cilvēks, sajūta ir šausmīga, bet tas arī dod rūdījumu. Tagad jau pats esmu vecētīņš – 9. jūnijā mazdēlam būs gads – un arvien labāk izprotu Garsijas Markesa *Simts vientuļības gadus*. Redziet, ja cilvēki jums bijuši pa istam tuvi, viņi no jums pavissam neaiziet. Tas skan jocīgi, sevišķi tāpēc, ka kopš tēva aiziešanas pagājis ilgs laiks, bet es arvien varu saprast, ko viņš domātu un teiktu.

Sāp... Jā, sāp, bet nevar sāpēt visu mūžu. Un, pat ja jums sāp, jums blakus ir citi cilvēki. Ar savām sāpēm jūs sāpīnāt viņus. Labi mācītāji saka: sāpes un ciešanas – tas ir mūsu egoisms. Dzīve iet uz

priekšu, un mums jādzīvo tālāk. Ir šausmīgi, ja vecākiem jāzaudē bērni, bet, ja bērniem jāzaudē vecāki, – tas arī ir šausmīgi, bet dabīgi.

Kādas ir jūsu attiecības ar mammu (fizioterapeite Asja Eglīte – red.)?

Kad tēvs nomira, mani vecāki jau bija šķīrušies. Jāteic, ka man ļoti laimējies ar ģimeni. Lai kā gājīs, ģimene bija ap mani, kaut arī tā vienmēr bijusi citāda – mazliet greiza un nepareiza, tāpat kā mans piekrāmētais kabinets. Mamma mani vienmēr respektēja, varbūt pat par daudz. Un starp mums nebija nekādas uķināšanās, drīzāk draudzība. Mamma ir ļoti toleranta, tikai tagad viņa paretam pasaka, ko patiešām domā. Bet visu mūžu viņa bijusi toleranta pret katru cilvēku un meklējusi attaisnojumu cilvēku rīcībai. Mamma ir ļoti gudra, daudz lasījusi, ar viņu ir interesanti sarunāties.

Tas, ka mamma strādāja medicīnā, un tas, ka mūsu ģimenes lokā bija aktieri, mākslinieki, mūziķi, man daudz devis. Ļoti labi atceros Āgenskalna priekšu mākslinieku ballītes. Bērniņā ļoti daudz

pakļauj sevi un savu ģimeni. Bet tas jau ir cits stāsts.

Kad sajūtāt, ka iedzeršana jums rada problēmas?

Tad, kad sapratu – alkohols traucē darbam. Man viss sākās ar *tusiņiem*, kur gan bija interesanti, gan varēju aizbēgt no ikdienas atbildības. *Tusiņā* bija jautri, bet pēc tā galīgi vairs ne... Tad atkal bija jāiedzer, līdz sapratu – tā turpināt vairs nedrīkst. Trīsdesmit triju gadu vecumā bija superdrope, pēc kuras bija skaidrs – pietiek. Abus divus – darbu un iedzeršanu – vienlīdz labā kvalitātē apvienot nevarēju. (*Smejas.*) Biju aizgājis uz Minesotas programmu – to gan līdz galam neizgāju, biju tur tikai divas nedēļas, bet galvā jau biju nobriedis, ka man jātiek vaļā no dzeršanas.

Kādas ir jūsu attiecības ar dēliem?

Vispār jau labs, kaut gan galīgi sevi neuzskatu par ideālu tēvu. Tomēr man šķiet, ka pat savā aizņemtībā esmu atradis laiku, lai būtu kopā ar dēliem. Arī tagad, kad abi jau pieauguši, kopā spēlējam basketbolu, tenisu, kāpjām kalnos. Mums jau gan arī visādi periodi bijuši...

viņam ir bērns, tad jābūt atbildīgam. Kā teica mana mamma: *ļubi katatsja, ļubi i sanki vozitj.* (*Ja patik vizināties, arī ragaviņas jāvelk.*) Taču, kad dēlus mācu, mēs parasti salamājamies. Bet vispār esmu pierocīgs par viņiem.

Kādas izjūtas ir būt vectētiņam?

Man teica, ka tas būs kas īpašs. Un ir arī, jo brīdi, kad mazbērns jums apnik, varat viņu atdot vecākiem. (*Smejas.*) Godīgi sakot, biju dusmīgs, ka dēls tik agri nolēma veidot ģimeni. Paldies Dievam, vedekla ir ar raksturu, un es ļoti ceru, ka viņa līdz galam izmācīsies par ārsti. Kā jau teicu, manuprāt, sievietei arī ļoti svarīgi realizēties. Jābūt pietiekami patstāvīgai, lai katrs plūnduris – ceru, ka mans dēls tāds nebūs, – nevarētu nodarīt pāri. Re, kā es bargi runāju! Es jau tikai izskatos tāds milīgs. (*Smejas.*) Bet es uzskatu, ka viss ir jāizrunā, slikti, ja kaut ko paslauka zem gultas...

Neslaucišana zem gultas ir iemesls, kāpēc tik ilgas gadus esat kopā ar sievu Māru?

Es varētu teikt tā, kā teicis Raimonds Pauls, – viņai gan ar mani baigi noviecies! (*Smejas.*) Nekādus padomus, pamācības nevaru dot, jo mūsu attiecībās bijis arī pietiekami daudz iracionālu lietu, tāpēc daudz par to negribu runāt. Jaunībā jau visādas kaislības bijušas, bet, kā teica dons Žuāns, istā mīlestībā vajadzīgs vēss prāts. Sieva mēdz teikt, ka manas kabatas viņa nepārbauda, jo neko citu kā vilšanos tur nevarot atrast.

Zināt, kāpēc esam kopā tik ilgas gadus? Jo ļoti reti esmu mājās. (*Smejas.*) Bet, ja nopietni, cilvēki pamazām iemācās, kā sadzīvot, tas nav nekas pārdbabiskis. Taču ārkārtīgi svarīgi, ka abi ir pašpietiekami. Mana sieva arī ir ārste, strādā skaistumkopšanā, dermatologijā.

Pierasts sabiedrībā jūs redzēt vienmēr smaidīgu, dzirkstošu. Noteikti ir brīži, kad esat citādā.

Protams, arī man ir brīži, kad nav labi – esmu dusmīgs, nomāks. Tie ir brīži, kas jāizspieva vienatnē. Kā pēc kaujām sakostam vilkam jānolien malā, jāizlaista brūces un tad atkal jāiet tālāk.

Citreiz vienkārsi gribas pabūt vienam – tāda profesijā kā man ikdienā jātiekas ar daudziem cilvēkiem, un es no viņiem mazliet nogurstu. Tāpēc nereti ārsti uztaisa tādu ģimi, lai nevienam negribētos tuvoties.

Bet vispār jau esmu diezgan optimistisks. Profesors Indriķis Muižnieks nupat paziņoja, ka es vienkārsi esmu nekaunīgs. Nē, pat vēl trakāk – viņš mani nosauca par hulīgānu. Savā ziņā tā varbūt arī ir. Es esmu uzaudzis uz ielas, tāpēc bieži pasaku, ko cilvēki domā, bet ko neuzdrošinās pateikt.

” Trīsdesmit trijos gados bija superdrope, pēc kuras bija skaidrs – pietiek.

redzēju, varbūt pat krietni vairāk, nekā vajadzēja, un tur jau nebija tikai šokolāde... Taču viss atkarīgs no jūsu attieksmes pret notiekošo. Tāpēc jāmēģina ieaudzināt bērnos, ka dzīvē var būt dažādi, ka gaišais mijas ar ne tik gaišo.

Mēs mīlam savus vecākus, lai kas viņi būtu. Bet es ļoti novērtēju to, ka mana mamma vienmēr bijusi un joprojām ir personība. Bērniem ir svarīgi, lai viņa vecāki dzīvē ir kaut ko sasnieguši, lai ir realizējušies, lai viņi ir paraugs.

Piemēnējāt dzeršanu. Runā, ka tai parasti ir psiholoģisks iemesls. Kāpēc dzērāt jūs?

Domāju, ka viens iemesls bija *tusiņš*, kas man patika, otrs – psiholoģiskas problēmas. Gan slimnīcā, gan ģimenē man bija diezgan liela atbildība, stress, un alkohols ir visatrākais veids, kā rēlaksēties. Negrasos popularizēt alkoholu, bet man arī ārkārtīgi nepatīk tā salda murkšķēšana par riebīgo alkoholu un iedzeršanu. Kaut kas skaists jau visā tai procesā, sarunās arī ir, ko gan nevar teikt par nākamā dienu...

Protams, ir arī cilvēki, kam dzeršana ir šausmīgs posts un kas tādēļ iznicībai

Teicāt, ka vecākiem jābūt paraugam. Jūs tāds bijāt?

Jā, gan labs, gan sliktis – īpaši jaunībā. (*Smejas.*) Man šķiet, lai ko es būtu izdarījis, vienmēr pret viņiem esmu bijis godīgs, centies visu izrunāt. Arī tad, ja senāk piedzēros, centos paskaidrot dēliem, ka tas bija slikti. Atceros, ka vecāki ar mani jau no mazākā dienām komunicēja kā ar pieaugušu, tāpat es centos ar saviem dēliem. Arī savā darbā esmu vienmēr centies izdarīt labāko un varbūt pat mazliet vairāk, domāju, arī šādā ziņā kaut kādu paraugu esmu viņiem rādījis.

Vienmēr esmu uzskatījis, ka nākamā paaudze būs pārāka par mums. Un tādēļ, lai es noturētos viņiem blakus, man jāpievērš sev liela uzmanība.

Esat lepins par saviem dēliem?

Es redzu viņu kļūdas, ko viņi dara nepareizi vai nepietiekami labi. To arī viņiem saku, labo gan mazāk. Bet es domāju, ka viņi jūt manu atzinību. Abi jau pieauguši – Mārtiņam ir divdesmit trīs gadi, Kristapam tūlīt būs trīsdesmit. Uzskatu, ka viņiem jau jāpastāv par sevi, jāmek parūpēties, īpaši jaunākajam, kam jau ir bērns. Ja jau viņš ir vecis, ja